

Brüssel, 27. november 2018
(OR. en)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2017/0810 (COD)

14497/18
ADD 1

EF 301
UEM 359
ECOFIN 1087
INST 449
CODEC 2057

I-PUNKTI MÄRKUS

Saatja:	Eesistujariik/Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee
Teema:	Soovitus võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, millega muudetakse Euroopa Keskpankade Süsteemi ja Euroopa Keskpanga põhikirja artiklit 22 – <i>Volitus läbirääkimisteks Euroopa Parlamendiga</i>

Delegatsioonidele edastatakse eesistujariigi viimane kompromissettepanek läbirääkimisvolituste saamiseks eespool nimetatud soovitusel kohta.

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS,
millega muudetakse Euroopa Keskpankade Süsteemi ja Euroopa Keskpanga põhikirja
artiklit 22**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eelkõige selle artikli 129 lõiget 3,

võttes arvesse Euroopa Keskpankade Süsteemi ja Euroopa Keskpanga põhikirja, eelkõige selle artiklit 40.1,

võttes arvesse Euroopa Keskpanga soovitusi,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni arvamust¹,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Keskpankade Süsteemi (EKPS) põhiülesanded hõlmavad liidu rahapoliitika määratlemist ja rakendamist ning maksesüsteemide tõrgeteta toimimise toetamist. Turvaline ja tõhus finantsturu infrastruktuur, eelkõige kliiringusüsteemid, on põhiülesannete täitmisel keskse tähtsusega.
- (2) EKPSi eesmärkide saavutamiseks ning ülesannete täitmiseks võivad Euroopa Keskpank (EKP) ja riikide keskpangad juba praegu anda vahendeid ja EKP võib kehtestada eeskirju tõhusate ja usaldusväärsete kliiringu- ja maksesüsteemide tagamiseks liidu piires ja kolmandate riikidega.
- (3) 4. märtsil 2015. aastal tegi Üldkohus otsuse kohtuasjas T-496/111, Ühendkuningriik vs EKP², kus Üldkohus leidis, et EKP-l ei ole kliiringusüsteemide tegevuse reguleerimiseks vajalikku pädevust. Üldkohus märkis, et aluslepingu artikli 129 lõige 3 võimaldab Euroopa Parlamendil ja

¹ Numbri määrab Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, kui arvamus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

² ECLI: EU:T:2015:133.

nõukogul EKP soovitusel põhjal seadusandliku tavamenetluse kohaselt Euroopa Keskpanga Süsteemi ja Euroopa Keskpanga põhikirja (edaspidi „EKPSi põhikiri“) artiklit 22 muuta. Üldkohus järeldas, et „EKP ülesanne on olukorras, kus ta leiab, et talle väärtpaberite kliiringutehinguid teostavate infrastruktuuride reguleerimise pädevuse andmine on vajalik ELTL artikli 127 lõike 2 neljandas taandes nimetatud ülesande tõrgeteta toimimiseks, nõuda liidu seadusandjalt põhikirja artikli 22 muudatust, lisades sinna otsese viite väärtpaberite kliiringusüsteemile.“

(4) Nii globaalsel kui ka Euroopa tasandil toimuvad olulised muutused suurendavad eeldatavasti kliiringusüsteeme, eelkõige keskseid vastaspooli, mõjutavate häiretega seonduvaid riske maksesüsteemide tõrgeteta toimimisele ning ühtse rahapoliitika rakendamisele, mis mõjutab seeläbi eurosüsteemi põhieesmärki – hinnastabiilsuse hoidmist.

(5) 29. märtsil 2017 teavitas Suurbritannia ja Põhja-Iirimaa Ühendkuningriik Euroopa Ülemkogu oma soovist Euroopa Liidust välja astuda. Ühendkuningriigi väljaastumisega kaasnevad põhjalikud muutused teatud süsteemselt oluliste eurodes väeringustatud kliiringutegevuste reguleerimises ja järelevalves, mis mõjutab negatiivselt eurosüsteemi võimet jälgida ja juhtida maksesüsteemide tõrgeteta toimimisega seonduvaid riske ning eurosüsteemi rahapoliitika rakendamist.

(6) Keskne kliirimine on muutumas üha enam piiriüleseks ning süsteemselt oluliseks. Liikmesuse erinevusest ning osutatavate finantsteenuste euroopaülesest olemusest tulenevalt on kesksed vastaspoolad liidus tervikuna ning muu hulgas euroalal keskse tähtsusega. Sellele osutab ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 648/2012³, millega kehtestatakse kollektiivne järelevalvekord kolleegiumide vormis, mis koosnevad asjaomaste riikide ja liidu asutustest, sealhulgas eurosüsteemist euroemissiooni keskpangana.

(7) Nende küsimuste lahendamiseks esitas Euroopa Komisjon 13. juunil 2017 oma seadusandliku ettepaneku finantsstabiilsuse ning liidu finantsturgude seisukohast süsteemselt oluliste kesksete vastaspoolte turvalisuse ja usaldusväärsuse tagamiseks. Tagamaks eurosüsteemi kui euroemissiooni keskpanga võimekus täita talle seadusandliku ettepanekuga ette nähtud rolli, on väga oluline, et talle oleksid aluslepingus ja EKPSi põhikirjas antud asjakohased volitused.

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2012. aasta määrus (EL) nr 648/2012 börsiväliste tuletisinstrumentide, kesksete vastaspoolte ja kauplemisteabehoidlate kohta (ELT L 201, 27.7.2012, lk 1).

- (8) Samuti peaks EKP-l olema volitused taotluse korral ja piirdudes euroga seotud aspektidega osaleda menetlustes, millega hinnatakse, kas kolmandates riikides asuvad finantsinstrumentide kliiringusüsteemid või mõned nende kliirimisteenused on liidu või ühe või mitme selle liikmesriigi finantsstabiilsuse jaoks süsteemselt niivõrd olulised, et neid ei tuleks tunnustada.
- (9) EKP-l peaks seoses kolmandates riikides asuvate finantsinstrumentide kliiringusüsteemidega, mis on liidu või ühe või mitme selle liikmesriigi finantsstabiilsuse jaoks süsteemselt olulised, olema volitused nõuda teabe esitamist ja täieliku koostöö tegemist EKP-ga seoses EKP osalemisega hindamisel, mis käsitleb kliiringusüsteemide kohanemisvõimet ebasoodsate turusuundumuste korral, ning nõuda kliiringusüsteemidelt EKP-s üleoõhoiuste konto avamist kooskõlas asjakohaste juurdepääsukriteeriumide ja -nõuetega.
- (10) Ainult erandlikes olukordades, nagu näiteks stressiolukord turgudel (eelkõige raha- ja repoturgudel), millele finantsinstrumentide kliiringusüsteem tugineb likviidsuse saamiseks, olukord, kus finantsinstrumentide kliiringusüsteemide toimingud aitavad kaasa turu likviidsuse kokkukuivamisele, või makse- või arveldussüsteemides esinevate tõsiste puuduste korral, mis takistavad finantsinstrumentide kliiringusüsteemil täita oma maksekohustusi või suurendavad tema likviidsusvajadusi – ning tihedas koostöös liidu teiste asutustega – peaks EKP-l samuti olema volitused seoses kolmandates riikides asuvate finantsinstrumentide kliiringusüsteemidega, mis on liidu või ühe või mitme selle liikmesriigi finantsstabiilsuse jaoks süsteemselt olulised, võtta vastu nõudeid, mille kehtivusaeg on piiratud kuni ühe aastaga ja mille eesmärk on tegelda ajutiste süsteemsete likviidsusriskidega, mis mõjutavad rahapoliitika ülekandumist või maksesüsteemide sujuvat toimimist. Sellised nõuded peaksid säilitama finantsinstrumentide kliiringusüsteemi rahandusliku usaldusväärsuse ja turvalisuse, olema seotud likviidsusriski kontrolli, võimendustagatise nõuete, tagatisnõuete, arveldussüsteemide või koostalitluskokkulepetega ja võivad eelkõige hõlmata täiustusi finantsinstrumentide kliiringusüsteemi likviidsusriski juhtimises, nagu likviidsuspuhvri suurendamine, päevasiseste lisatagatiste sissenõudmise sageduse suurendamine, piirangud eri valuutadega seotud riskipositsioonidele või konkreetse korra kehtestamine raha hoiustamiseks EKP-s ja maksete arveldamiseks euros. Kui EKP kavatseb erandlikes olukordades nõudeid kehtestada, peaks ta oma kavatsusest teavitama teisi asjakohaseid liidu asutusi ja neile selgitama, kuidas tema kavandatud nõuded säilitavad finantsinstrumentide kliiringusüsteemi rahandusliku usaldusväärsuse ja turvalisuse, ning põhjendama, miks need nõuded on vajalikud ja proportsionaalsed.

- (11) EKPSi põhikirja artikkel 22 kuulub IV peatükki „Euroopa Keskpankade Süsteemi rahapoliitilised funktsioonid ja toimingud“. Selles antud ülesandeid tuleks seega vastavalt kasutada ainult rahapoliitika eesmärkidel.
- (12) Seetõttu tuleks EKP-le anda volitused seoses kolmandates riikides asuvate finantsinstrumentide kliiringusüsteemide, eelkõige kesksete vastaspooltega, mis on liidu või ühe või mitme selle liikmesriigi finantsstabiilsuse jaoks süsteemselt olulised, EKPSi põhikirja artikli 22 muutmise kaudu.
- (13) Euroopa Parlamendi ja nõukogu poolt ELi toimimise lepingu III osas sätestatud siseturu rajamist või toimimist käsitlevate sätete alusel vastu võetud õigusaktid, sealhulgas selliste õigusaktide kohaselt vastu võetud meetmed, loovad liidu õiguses üldise õigusraamistiku finantsinstrumentide kliiringusüsteemide ning eelkõige kesksetele vastaspooltele tegevusloa andmise, nende tunnustamise ja järelevalve jaoks. Ehkki ELi toimimise lepingu artikli 130 kohaselt peaks EKP sõltumatult teostama oma volitusi kehtestada nõudeid seoses kolmandates riikides asuvate finantsinstrumentide kliiringusüsteemidega, mis on liidu või ühe või mitme selle liikmesriigi finantsstabiilsuse jaoks süsteemselt olulised, ulatuses, mis on vajalik EKPSi peamiste eesmärkide saavutamiseks ja põhiülesannete täitmiseks, peaks EKP selliseid volitusi teostama viisil, mis võtab asjakohaselt arvesse eespool nimetatud üldist raamistikku ja on sellega kooskõlas, ning peaks, kui see on asjakohane, järgima selles raamistikus sätestatud institutsioonilisi kohustusi ja menetlusi,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

EKPSi põhikirja artikkel 22 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 22

Maksesüsteemid ning finantsinstrumentide kliiringusüsteemid

22.1. EKP ja riikide keskpangad võivad anda vahendeid ja EKP võib kehtestada eeskirju tõhusate ja usaldusväärsete kliiringu- ja maksesüsteemide tagamiseks liidu piires ja kolmandate riikidega.

22.2. EKPSi eesmärkide saavutamiseks ning ülesannete täitmiseks võib EKP, ilma et see piiraks EKP artikli 7 kohast sõltumatust ning võttes nõuetekohaselt arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu õigusakte ja niisuguste aktide alusel võetud meetmeid ja olles nendega kooskõlas, seoses kolmandates riikides asuvate finantsinstrumentide kliiringusüsteemidega, mis on liidu või ühe või mitme selle liikmesriigi finantsstabiilsuse jaoks süsteemselt olulised, teha järgmist:

a) nõuda, et sellised kliiringusüsteemid:

- esitavad teavet,
- teevad koostööd, kui hinnatakse nende kohanemisvõimet ebasoodsate turusuundumuste korral,
- avavad üleõhoiuste kontod, ning
- erandlikes olukordades täidavad likviidsusriski kontrolli, arveldussüsteemide, võimendustagatise nõuete, tagatisnõuete või koostalitluskokkulepetega seotud nõudeid, mille kehtivusaeg on piiratud kuni ühe aastaga ja mille eesmärk on tegelda ajutiste süsteemsete likviidsusriskidega, mis mõjutavad rahapoliitika ülekandumist või maksesüsteemide sujuvat toimimist, ning säilitada samal ajal finantsinstrumentide kliiringusüsteemide rahanduslik usaldusväärsus ja turvalisus;

b) osaleda selliste finantsinstrumentide kliiringusüsteemide tunnustamisega seotud liidu õiguse kohastes menetlustes.“

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.
